

1. Uwagi ogólne

WARUNKI DOPUSZCZENIA PRACOWNIKA DO PRACY

- ukończone 18 lat (pracownik młodociany może zostać dopuszczony do pracy w ramach praktycznej nauki zawodu pod nadzorem instruktora),
- ukończona co najmniej szkoła branżowa (zawodowa) w danej specjalności lub inne uprawnienia do wykonywania zawodu,
- przejście odpowiedniego instruktażu zawodowego, zapoznanie się z instrukcją obsługi maszyny, przeszkolenie bhp i p.poż.,
- stan zdrowia odpowiedni do wykonywanej pracy potwierdzony świadectwem wydanym przez uprawnionego lekarza.

2. Przed rozpoczęciem pracy należy:

- dokładnie zapoznać się z dokumentacją wykonawczą i instrukcją obsługi urządzeń,
- zapoznać się z instrukcją obsługi maszyny DTR wydaną przez producenta i stosować się do zawartych w niej zaleceń,
- zaplanować kolejność wykonywania poszczególnych czynności,
- przygotować niezbędne pomoce warsztatowe, przyrządy pomiarowe, narzędzia pracy, zmiotki, haczyki oraz konieczne środki ochrony osobistej, np. okulary, maski, ochronniki słuchu, itp. w celu stosowania ich podczas pracy,
- ubrać się w odzież roboczą przewidzianą dla danego stanowiska w zakładowej tabeli norm odzieży roboczej,
- przygotować urządzenia pomocnicze do składowania materiałów, przyrządów, narzędzi i odpadów,
- przygotować materiał do przetworzenia (obróbki), ustawiając go w sposób zapewniający maksymalne bezpieczeństwo przy zachowaniu granic stanowiska roboczego,
- sprawdzić stan techniczny urządzeń mechanicznych i oświetlenia stanowiska, a w szczególności stan instalacji elektrycznej,
- sprawdzić, czy osłony i urządzenia zabezpieczające są prawidłowo założone i zamocowane,
- próbnie uruchomić zmechanizowane urządzenia i sprawdzić jakość ich działania.

3. W czasie pracy należy:

- posługiwać się wyłącznie przyborami i narzędziami nieuszkodzonymi i zgodnie z ich przeznaczeniem,
- szczypce do igieł, nożyczki i haczyk przechowywać w górnej kieszeni bluzy lub kieszeni naszytej na boku górnej części nogawki spodni (powyżej kolana), a pozostałe przybory i narzędzia w wydzielonym do tego celu miejscu,
- utrzymywać porządek na stanowiskach pracy,
- natychmiast usuwać wycieki oliwy z maszyny,
- czyściwo składować w wyznaczonym pojemniku,
- podczas wymiany igieł należy zachowywać szczególną ostrożność w celu zapobieżeniu dostania się do oka odprysku igły,
- do wymiany igieł stosować szczypce i okulary ochronne.

4. W sytuacjach awaryjnych należy:

- w przypadku przerwy w dopływie prądu elektrycznego należy niezwłocznie wyłączyć maszynę wyłącznikiem głównym i powiadomić przełożonego,

- w przypadku przerwy w dopływie powietrza należy niezwłocznie wyłączyć maszynę wyłącznikiem głównym i powiadomić przełożonego,
- o zauważonych wadach lub uszkodzeniach maszyny należy niezwłocznie zawiadomić przełożonego,
- maszyny, których uszkodzenie stwierdzono w czasie pracy, powinny być niezwłocznie zatrzymane i odłączone od zasilania,
- w razie awarii maszyny stwarzającej zagrożenie dla otoczenia należy zastosować zrozumiałą i dostrzegalną sygnalizację ostrzegawczą i alarmową,
- naprawy instalacji i urządzeń elektrycznych może dokonywać wyłącznie pracownik posiadający odpowiednie uprawnienia,
- naprawę uszkodzonych elementów lub przeprowadzenia bieżących remontów oraz konserwacji maszyny może dokonywać wyłącznie pracownik posiadający kwalifikacje i uprawnienia do wykonywania tych prac,
- uruchomienie maszyny po remoncie może nastąpić po jej sprawdzeniu i na polecenie przełożonego.
- każdy zaistniały wypadek przy pracy zgłaszać swojemu przełożonemu, a stanowisko pracy pozostawić w takim stanie, w jakim nastąpił wypadek.
- bezwzględnie udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym.

UWAGI

- wykonywanie prac może odbywać się tylko zgodnie z odpowiednimi instrukcjami,
- narzędzia i urządzenia o napędzie mechanicznym podlegają okresowym przeglądom i badaniom na skuteczność zerowania,
- Na podstawie art. 210 K.P. pracownik ma prawo - w razie, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bhp i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika lub gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom - powstrzymać się od wykonywanej pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego.

-

5. Pracownikowi nie wolno:

- obsługiwać urządzeń bez odpowiednich uprawnień i przeszkoleń,
- obsługiwać urządzeń dźwigniowych bez odpowiednich uprawnień,
- przy obsłudze maszyn z ruchomymi elementami pracować w odzieży z luźnymi (zwisającymi) częściami, jak np. luźno zakończone rękawy, ozdoby, wisiorki, smycze,
- na stanowisku pracy przechowywać materiałów i odpadów w ilościach większych od wynikających z potrzeb technologicznych, umożliwiających utrzymanie ciągłości pracy na danej zmianie,
- naprawiać, czyścić, smarować maszyn będących w ruchu (z wyjątkiem przewidzianych w DTR),
- pozostawiać bez obsługi lub nadzoru maszyn będących w ruchu (chyba że dopuszcza to DTR),
- manipulować dłońmi przy częściach ruchomych maszyny w czasie pracy urządzenia,
- manipulować przy urządzeniach odbierających dzianinę,
- manipulować przy instalacji i urządzeniach elektrycznych,
- wznowiać pracę maszyny - urządzenia bez usunięcia uszkodzenia,
- zdejmować osłon i zabezpieczeń z obsługiwanych maszyn i narzędzi,

- używać maszyny bez wymaganego urządzenia ochronnego (zerowania) lub przy jego nieodpowiednim zastosowaniu,
- stosować uszkodzonych narzędzi z napędem elektrycznym lub pneumatycznym,
- dopuszczać do obsługi osób niepowołanych,
- przedłużać klucza innym kluczem lub rurą,
- ręcznie przemieszczać i przewozić ciężarów o masie przekraczającej ustalone normy,
- w czasie obsługi maszyny zabrania się palenia tytoniu i zbliżania się do maszyny z otwartym ogniem, gdyż grozi to pożarem.

6. Po zakończeniu pracy należy:

- odłożyć obrabiane i gotowe elementy na wyznaczone miejsca,
- wyłączyć maszynę/urządzenie wyłącznikiem (głównym),
- uporządkować stanowisko pracy oraz narzędzia i sprzęt ochronny,
- wyczyścić maszynę z kurzu i innych nieczystości.
- po zakończeniu lub przerwaniu pracy, przed opuszczeniem stanowiska pracy, należy maszyny unieruchomić i zabezpieczyć przed przypadkowym uruchomieniem oraz zamknąć dopływ sprężonego powietrza do maszyny.

Stanowiskowa instrukcja obsługi przeglądarki do dzianin

1. Uwagi ogólne

Do samodzielnej pracy na stanowisku operatora przeglądarki może przystąpić pracownik:

- który uzyskał zezwolenie na pracę na stanowisku operatora przeglądarki od bezpośredniego przełożonego,
- pełnoletni,
- legitymujący się:
  - a) odpowiednim wykształceniem,
  - b) przeszkoleniem zawodowym,
  - c) przeszkoleniem wstępnym,
  - d) przeszkoleniem ogólnym,
  - e) instruktażem stanowiskowym bhp,
  - f) przeszkoleniem w zakresie ochrony ppoż.,
  - g) dobrym stanem zdrowia, potwierdzonym zaświadczeniem lekarskim lekarza medycyny pracy,
- wypoczęty,
- trzeźwy.

2. Przed rozpoczęciem pracy

Pracownik powinien:

- szczegółowo zapoznać się ze stanowiskową instrukcją bhp znajdującą się na stanowisku pracy,
- ubrać się w odzież roboczą i ochronną przewidzianą do użycia na danym stanowisku pracy,
- zdjąć z rąk wszystkie zbędne przedmioty, takie jak biżuteria itp.,
- sprawdzić stan wyposażenia technicznego stanowiska, w tym stan techniczny maszyn i urządzeń, narzędzi, osłon i zabezpieczeń,
- sprawdzić stan i ciągłość przewodów elektrycznych zasilających (zewnętrznych),
- sprawdzić stan wtyczek i gniazd z bolcem zerowania,
- sprawdzić, czy oświetlenie jest odpowiednie,
- włączyć wentylację czy też inne urządzenia gwarantujące bezpieczną pracę,
- zapewnić właściwą ilość materiałów potrzebnych do wykonania zadania,
- usunąć wszystkie zbędne przedmioty znajdujące się w miejscu pracy,
- upewnić się, czy podłoga wokół stanowiska pracy jest sucha i czysta,
- upewnić się, czy rozpoczęcie pracy nie spowoduje zagrożeń dla osób przebywających na tym stanowisku pracy lub w jego bezpośrednim otoczeniu,
- sprawdzić stan czystości maszyny i usunąć ewentualne, nagromadzone odpady i kurz.

UWAGA

W razie stwierdzenia jakichkolwiek uszkodzeń czy usterek nie wolno podejmować pracy. Należy niezwłocznie powiadomić o tym swojego bezpośredniego przełożonego w celu szybkiej ich likwidacji. Dopiero po upewnieniu się, że zostały one usunięte, pracownik może przystąpić do wykonania zadania.

2. W czasie pracy należy:

- ściśle stosować się do zaleceń:
  - stanowiskowej instrukcji bhp,
  - Dokumentacji Techniczno-Ruchowej,
  - poleceń i wskazówek przełożonych.
- sprawdzić, czy uruchomienie maszyny nie stworzy zagrożeń wypadkowych,
- koncentrować całą swoją uwagę wyłącznie na czynnościach wykonywanych,
- pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy,
- wykonywać prace tylko zlecone przez bezpośredniego przełożonego,
- tak składować materiały używane podczas procesu pracy, by nie stwarzały żadnych zagrożeń wypadkowych,
- nie dotykać miejsc, gdzie może dojść do poparzenia,
- odkładać narzędzia na wyznaczone miejsca,
- prawidłowo składować obrabiany materiał i surowiec,
- w razie konieczności opuszczenia swojego stanowiska pracy pracownik zobowiązany jest zatrzymać obsługiwane maszyny i wszystkie inne urządzenia, które mogą spowodować jakiegokolwiek zagrożenia,
- w przypadku przerwy w dostawie prądu należy wyłączyć obsługiwane maszyny i urządzenia.

3. Pracownikowi nie wolno:

- stosować niebezpiecznych metod pracy,
- korzystać z niesprawnej maszyny,
- pracować bez nakazanych środków ochrony osobistej,
- usuwać osłon i urządzeń czy znaków zabezpieczających,
- naprawiać samodzielnie maszyny,
- dotykać części maszyn będących w ruchu (wałów pędnych, pasów, lin, kół itp.),
- czyścić i smarować maszyny będącej w ruchu,
- naprawiać urządzeń elektrycznych będących pod napięciem (jeśli pracownik nie ma do tego odpowiednich uprawnień),
- dotykać przewodów elektrycznych będących pod napięciem i gorących,
- pozostawiać urządzeń bez stałego nadzoru,
- oświetlać stanowiska pracy lampami przenośnymi o napięciu większym niż 24 V,
- dopuszczać do pracy na swoim stanowisku pracy jakichkolwiek osób bez wiedzy przełożonego,
- przeszkadzać innym w pracy,
- tarasować przejścia i dojścia do stanowiska pracy, sprzętu zabezpieczającego p.poż. i wyłączników prądu elektrycznego,
- używać otwartego ognia w pobliżu maszyny.

5. Po zakończeniu pracy należy

- zatrzymać obsługiwane maszyny i inne urządzenia,
- wyłączyć dopływ energii je zasilającej,
- dokładnie oczyścić stanowisko robocze,
- ułożyć narzędzia i przyrządy pomocnicze w miejscach do tego przeznaczonych,
- zabezpieczyć materiał wykorzystywany podczas procesu produkcji,
- oczyścić używane środki ochrony osobistej i odłożyć je na stałe miejsce ich przechowywania,
- upewnić się, czy pozostawione stanowisko i urządzenia nie stworzą żadnych zagrożeń dla otoczenia,
- przekazać informacje o stanie zaawansowania wykonywanych prac swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

Stanowiskowa instrukcja obsługi stabilizatora

1. Uwagi ogólne

Do samodzielnej pracy na stanowisku operatora stabilizatora może przystąpić pracownik:

- który uzyskał zezwolenie na pracę na stanowisku operatora przy stabilizatorze od bezpośredniego przełożonego,
- pełnoletni,
- legitymujący się:
  - a. odpowiednim wykształceniem,
  - b. przeszkoleniem zawodowym,
  - c. przeszkoleniem wstępnym,
  - d. przeszkoleniem ogólnym,
  - e. instruktażem stanowiskowym bhp,
  - f. przeszkoleniem w zakresie ochrony ppoż.,
  - g. dobrym stanem zdrowia, potwierdzonym zaświadczeniem lekarskim lekarza medycyny pracy,
- wypoczęty,
- trzeźwy.

2. Przed rozpoczęciem pracy należy:

Pracownik powinien:

- szczegółowo zapoznać się ze stanowiskową instrukcją bhp znajdującą się na stanowisku pracy,
- ubrać się w odzież roboczą i ochronną przewidzianą do użycia na danym stanowisku pracy, (odzież robocza musi być „blisko ciała”, nie powinno nosić się luźnych bluz, koszul i innych stwarzających ryzyko zaczepienia o części maszyny w ruchu),
- zdjąć z rąk wszystkie zbędne przedmioty, takie jak biżuteria itp.,
- sprawdzić stan wyposażenia technicznego stanowiska, w tym stan techniczny maszyn i urządzeń, narzędzi, osłon i zabezpieczeń,
- sprawdzić stan i ciągłość przewodów elektrycznych zasilających (zewnętrznych),
- sprawdzić stan wtyczek i gniazd z bolcem zerowania.
- EKSPLOATACJA
  - a. zakres kompetencji dotyczących obsługi maszyny musi być uregulowany i przestrzegany, aby nie powstawały niejasności dotyczące zagadnień bezpieczeństwa,

- b. przed uruchomieniem, a także po pracach remontowych i wprowadzonych zmianach, maszyna musi być sprawdzona pod kątem bezpieczeństwa eksploatacji i obsługi przez personel posiadający odpowiednie kwalifikacje,
  - c. przed uruchomieniem maszyny należy ostrzec osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
  - d. odstawione przedmioty nie mogą ograniczać widoczności pola pracy ani być przeszkodą w dostępie do elementów obsługi (na przykład w dostępie do wyłączników WŁĄCZ/WYŁĄCZ).
  - e. użytkownik może eksploatować maszynę jedynie sprawną technicznie,
  - f. każdą zmianę, która zmniejsza bezpieczeństwo pracy przy maszynie należy niezwłocznie zgłosić przełożonemu. Zmiany mogą być wprowadzone jedynie po uzgodnieniach z producentami pod nadzorem wykwalifikowanych pracowników.
- sprawdzić, czy oświetlenie jest odpowiednie,
  - włączyć wentylację lub też inne urządzenia gwarantujące bezpieczną pracę,
  - zapewnić właściwą ilość materiałów potrzebnych do wykonania zadania,
  - usunąć wszystkie zbędne przedmioty znajdujące się w miejscu pracy,
  - upewnić się, czy podłoga wokół stanowiska pracy jest sucha i czysta,
  - upewnić się, czy rozpoczęcie pracy nie spowoduje zagrożeń dla osób przebywających na tym stanowisku pracy lub w jego bezpośrednim otoczeniu,
  - przestrzegać odpowiednich zaleceń zawartych w KARTACH CHARAKTERYSTYKI dla wszystkich chemikaliów i środków chemicznych stosowanych przy produkcji i konserwacji maszyny,
  - upewnić się, czy apteczka pierwszej pomocy i gaśnica gotowa do pracy w razie pożaru, znajduje się w łatwo dostępnym miejscu.

UWAGA

W razie stwierdzenia jakichkolwiek uszkodzeń lub usterek nie wolno podejmować pracy. Należy niezwłocznie powiadomić o tym swojego bezpośredniego przełożonego w celu szybkiej ich likwidacji. Dopiero po upewnieniu się, że zostały one usunięte, pracownik może przystąpić do wykonania zadania.

3. W czasie pracy należy:

- ściśle stosować się do zaleceń: stanowiskowej instrukcji bhp, dokumentacji Techniczno-Ruchowej, poleceń i wskazówek przełożonych,
- sprawdzić, czy uruchomienie maszyny nie stworzy zagrożeń wypadkowych,

- koncentrować całą swoją uwagę wyłącznie na czynnościach wykonywanych,
- pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy,
- wykonywać prace wyłącznie zlecone przez bezpośredniego przełożonego,
- tak składować materiały używane podczas procesu pracy, by nie stwarzały żadnych zagrożeń wypadkowych,
- odkładać narzędzia na wyznaczone miejsca,
- w razie konieczności opuszczenia swojego stanowiska pracy pracownik zobowiązany jest zatrzymać obsługiwane maszyny i wszystkie inne urządzenia, które mogą spowodować jakiegokolwiek zagrożenia,
- w przypadku przerwy w dostawie prądu należy wyłączyć obsługiwane maszyny i urządzenia.

ZABEZPIECZENIE WYŁĄCZENIA MASZINY;

Przy pracach utrzymujących sprawność maszyny i usuwaniu awarii, konieczne jest wyłączenie zasilania maszyny i zatrzymanie maszyny. Jeżeli ze względów technologicznych prace związane z ustawieniem maszyny i konserwacją nie mogą być prowadzone podczas postoju maszyny wówczas muszą być zastosowane urządzenia lub przedmioty umożliwiające bezpieczne przeprowadzenie tych prac. Podczas prac na postoju maszyny należy zabezpieczyć się przed przypadkowym doprowadzeniem energii elektrycznej i uruchomieniem maszyny

4. Pracownikowi nie wolno:

- stosować niebezpiecznych metod pracy,
- korzystać z niesprawnej maszyny,
- pracować bez nakazanych środków ochrony osobistej,
- usuwać osłon z urządzeń i znaków zabezpieczających,
- naprawiać samodzielnie maszyny,
- dotykać części maszyn będących w ruchu (wałów pędnych, pasów, lin, kół itp.),
- czyścić i smarować maszynę będącą w ruchu,
- naprawiać urządzeń elektrycznych będących pod napięciem (jeśli pracownik nie ma do tego odpowiednich uprawnień),
- dotykać przewodów elektrycznych będących pod napięciem,
- oświetlać stanowiska pracy lampami przenośnymi o napięciu większym niż 24 V,
- dopuszczać do pracy na swoim stanowisku pracy jakichkolwiek osób bez wiedzy przełożonego,

- przeszkadzać innym w pracy,
- tarasować przejścia i dojścia do stanowiska pracy, do sprzętów zabezpieczających p.poż. i wyłączników prądu elektrycznego,
- wchodzić w obszar stwarzający zagrożenie. np. do komory suszenia,
- stosować produktów łatwopalnych i preparatów. które mogą spowodować uszkodzenie wyrobów włókienniczych w trakcie procesu suszenia lub stabilizacji wyrobów włókienniczych.

5. Po zakończeniu pracy należy:

- zatrzymać obsługiwane maszyny i inne urządzenia,
- wyłączyć dopływ energii je zasilającej,
- dokładnie oczyścić stanowisko robocze,
- ułożyć narzędzia i przyrządy pomocnicze w miejscach do tego przeznaczonych,
- zabezpieczyć materiał wykorzystywany podczas procesu produkcji,
- oczyścić używane ochrony osobiste i odłożyć je na stałe miejsce ich przechowywania,
- upewnić się, czy pozostawione stanowisko i urządzenia nie stworzą żadnych zagrożeń dla otoczenia,
- przekazać informacje o stanie zaawansowania wykonywanych prac swojemu bezpośredniemu przełożonemu.